

Рейтинговий звіт INGB 001-027 short про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування	АТ «ІНГ Банк Україна»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія	оновлення
Дата визначення:	06.07.2010 р.
Дата оновлення:	30.03.2023 р.
Кредитний рейтинг:	uaAAA (Контрольний список)
Прогноз:	негативний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність АТ «ІНГ Банк Україна» за 2021–2022 рр., а також внутрішню інформацію, надану банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Рейтингове агентство не проводить аудиторську перевірку наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо купівлі або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, що аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом «uaAAA» характеризується найвищою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами.

Знаки «+» та «-» позначають проміжний рейтинговий рівень відносно основного рівня.

Негативний прогноз вказує на можливість зниження рейтингу протягом року при збереженні негативних тенденцій і реалізації поточних ризиків.

Внесення рейтингу до Контрольного списку означає, що агентство розглядає питання про зміну рейтингу у зв'язку з подіями або тенденціями, що розвиваються, і які можуть істотно вплинути на кредитоспроможність власника цього рейтингу.

Рейтингова історія

Дата	06.07.2010 р.	22.02.2011 р.	28.02.2022 р.	30.03.2023 р.
Рівень кредитного рейтингу банку	uaAA+	uaAAA	uaAAA	uaAAA
Прогноз	стабільний	стабільний	негативний	негативний
Рейтингова дія	визначення	підвищення	підтвердження зі зміною прогнозу та внесенням до Контрольного списку	підтвердження зі збереженням у Контрольному списку

Рівень кредитного рейтингу АТ «ІНГ Банк Україна» підтримується:

- можливістю отримання підтримки з боку акціонера, що входить до складу Групи ING, однієї з 20 найбільших фінансових установ світу;
- високим рівнем капіталізації Банку та наявністю дешевої ресурсної бази, що дає можливість підтримувати конкурентні позиції на фінансовому ринку;
- високими показниками ліквідності;
- високими показниками ефективності діяльності.

Рівень кредитного рейтингу АТ «ІНГ Банк Україна» обмежується:

- активними військовими діями на території України, що негативно впливають на економічний стан країни та її фінансову стабільність і, як наслідок, з високою вірогідністю можуть призвести до погіршення показників діяльності Банку.

Основні фінансові показники АТ «ІНГ Банк Україна»

Показник	01.01.19	01.01.20	01.01.21	01.01.22	01.04.22	01.07.22	01.10.22	01.01.23
Активи, млн. грн.	10950,51	13222,13	11524,97	13644,50	14017,31	11989,13	14111,34	15339,11
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	10435,95	10195,20	9463,36	11427,11	11172,68	10624,68	10978,54	12880,71
Кошти клієнтів, млн. грн.	5523,67	6900,08	7294,12	8887,86	7480,82	7626,13	9658,13	10673,77
Власний капітал, млн. грн.	4086,94	4285,92	3954,16	3857,76	3809,14	3665,97	3981,39	4273,35
Доходи, млн. грн.	1626,34	1773,50	1051,15	939,94	248,00	654,54	1300,29	2011,35
Витрати, млн. грн.	1115,37	1063,55	672,95	658,14	296,63	846,33	1176,66	1595,76
Чистий операційний дохід, млн. грн.	1059,45	1187,95	739,54	675,99	174,23	506,66	1017,39	1563,26
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	623,49	866,28	461,42	343,72	-59,28	-233,86	150,81	506,88
Чистий прибуток, млн. грн.	510,98 ¹	709,96 ²	378,20 ³	281,80 ⁴	-48,62	-191,79	123,63	415,59 ⁵
Доходність активів (ROA)*,%	4,67	5,37	3,28	2,07	-	-	-	2,71
Доходність капіталу (ROE)*,%	12,50	16,56	9,56	7,30	-	-	-	9,73

¹ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 510,98 млн. грн.

² фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 707,14 млн. грн.

³ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 376,46 млн. грн.

⁴ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 281,8 млн. грн.

⁵ не підтверджено аудиторським висновком

* значення на звітну дату

Резюме

Акціонерне товариство «ІНГ Банк Україна» (далі – АТ «ІНГ Банк Україна» або Банк) розпочало діяльність у квітні 1998 року.

АТ «ІНГ Банк Україна» має статус банку з іноземним капіталом.

АТ «ІНГ Банк Україна» не має філій, відділень та відокремлених структурних підрозділів, позиціонує себе на ринку банківських послуг як універсальний банк, що надає широкий спектр послуг. Клієнтська база Банку є незначною. Банк працює з українськими дочірніми підприємствами або відділеннями добре відомих великих транснаціональних компаній та з українськими компаніями, прийнятними з точки зору політики Банку.

Статутний капітал АТ «ІНГ Банк Україна» складає 731,3 млн. грн., 100% акцій належать ІНГ БАНК Н. В., Нідерланди. Висока ефективність діяльності позитивно відображалася на фінансовій стійкості банківської установи. Нестачі в капіталі за результатами оцінки стійкості банку, проведеної НБУ в 2021 році, АТ «ІНГ Банк Україна» не мав. На окремі звітні дати минулого року на обсяг регулятивного капіталу та, відповідно, на показники капіталізації певною мірою чинили тиск відрахування на формування резервів. Якість власного капіталу АТ «ІНГ Банк Україна» добра, рівень капіталізації високий. Разом з тим, не виключено, що формування резервів на покриття збитків від зменшення корисності активів, зумовлене погіршенням стану обслуговування кредитів окремими позичальниками, що пов'язано з порушенням логістичних шляхів експорту продукції та, відповідно, зменшенням експортних можливостей у зв'язку з військовими діями, що тривають на території України, чинитиме тиск на показники капіталізації.

Активні операції фінансуються власним капіталом та коштами клієнтів.

Клієнтський портфель, обсяг якого у 2021 році фактично (без урахування валютно-курскових коливань) зріс майже на чверть, а за підсумками минулого року – майже на 12%, переважно сформовано строковими коштами суб'єктів господарювання у національній валюті. Актуальною на звітну дату є концентрація коштів корпоративних клієнтів за видами економічної діяльності.

Кошти банків, обсяг яких є незначним, представлено коштами на кореспондентських рахунках інших банків, здебільшого в національній валюті. Після початку військових дій на території України, з метою підтримки ліквідності, у березні 2022 року Банк залучав кредит рефінансування від НБУ під забезпечення ВКВ. Зобов'язання перед регулятором в повному обсязі було виконано достроково в квітні минулого року.

Якість ресурсної бази АТ «ІНГ Банк Україна» добра. Концентрація зобов'язань за основними кредиторами обмежує фінансову гнучкість Банку. Превальювання запозичень у національній валюті нівелює чутливість Банку до валютно-курскових коливань.

Основними складовими активів є високоліквідні активи та кредитний портфель клієнтів, обсяг якого (без урахування валютно-курскових коливань та відсотків, нарахованих за користування кредитними коштами) за підсумками 2021 року зріс більше ніж на 11%, а за підсумками 2022 року – майже на 10%, сформовано кредитами, наданими юридичним особам. Питома вага заборгованості у ВКВ складає менше 19%, у т. ч. 0,36% – заборгованість за кредитами позичальників, що не мають валютних надходжень.

Станом на початок минулого року проблемної заборгованості у кредитному портфелі Банк не мав. Військові дії, розгорнуті на території України російськими окупантами чинили суттєвий негативний вплив на окремих позичальників. Погіршення стану обслуговування кредитів останніми призвело до зниження якості кредитного портфеля – питома вага заборгованості 10 класу станом на початок поточного року перевищила 11%. Зважаючи на зазначене, на формування резервів під очікувані збитки було спрямовано 542,29 млн. грн. На звітну дату клієнтський кредитний портфель покривався сформованими резервами на 8,7%, проти 0,06% станом на початок 2022 року.

Актуальною залишається концентрація кредитного портфеля за основними позичальниками, що підвищує залежність Банку від їх фінансового стану та, відповідно, чутливість до кредитного ризику. Здатність Банку формувати резерви підтримується високими показниками ефективності діяльності проте, зважаючи на активні військові дії в країні, не виключено, що обсяг сформованих резервів може виявитися недостатнім для покриття ймовірних втрат. Агентство також не виключає, що доформування резервів чинитиме тиск на обсяг власних коштів.

Портфель цінних паперів сформовано депозитними сертифікатами НБУ.

Частка та обсяг високоліквідних активів протягом періоду, що аналізується, коливалися, проте були значними. Показники ліквідності суттєво перевищують нормативні значення, встановлені НБУ, та достатні, щоб нівелювати ризики. Показник швидкої ліквідності, який характеризує здатність розраховуватись за поточними зобов'язаннями, є високим.

Якість активів АТ «ІНГ Банк Україна» добра, неробочі активи формують менше 2% валюти балансу. Зважаючи на ризики, які приймає Банк в поточних умовах, вірогідність погіршення якості активів є високою. Ситуація пом'якшується високими показниками капіталізації та ефективності діяльності.

Операції з пов'язаними сторонами носять ресурсний характер.

Показники ефективності діяльності протягом періоду, що аналізується, були високі, що насамперед зумовлено специфікою діяльності фінансової установи (орієнтацією на обслуговування юридичних осіб). Впродовж 2021 року Банк генерував стабільний грошовий потік, що покривав операційні витрати та резервування активних операцій. Доходи були диверсифіковані за джерелами, а діяльність Банку – прибутковою.

Суттєвий обсяг відрахувань на формування резервів під очікувані збитки від наслідків військових дій, незважаючи на високу ефективність діяльності, зумовлю-

вав від'ємне значення фінансового результату на окремі звітні дати минулого року. Разом з тим, незважаючи на те, що відрахування на формування резервів за підсумками 2022 року перевищили 40% витрат, фінансовий результат був позитивним.

Схильність Банку до кредитного ризику, разом із концентрацією зобов'язань за основними кредиторами та клієнтського депозитного портфеля за основними вкладниками, підвищують чутливість до ризику ліквідності. Разом з тим, незначна кількість клієнтів та відсутність регіональної мережі дозволяють ефективно управляти грошовими потоками, а можливість отримати підтримку ресурсами від фінансових установ, що входять до складу Групи ING, та значний обсяг високоліквідних активів дозволяють нівелювати ризик ліквідності.

Стратегія розвитку АТ «ІНГ Банк Україна» на 2023 рік передбачає підтримання високого рівня надійності Банку, підвищення якості обслуговування клієнтів, підтримання високої ефективності діяльності, ефективне управління ризиками. Серед пріоритетних напрямів розвитку продуктового ряду: вдосконалення існуючих кредитних продуктів та розробка нових. Банк зацікавлений співпрацювати з українськими дочірніми підприємствами міжнародних компаній та агропромисловими підприємствами України.

Разом з тим, суттєвий вплив на діяльність Банку та на Стратегію його розвитку матимуть військові дії, які з 24 лютого минулого року тривають на території України. Терористичні атаки країни-агресора на об'єкти української енергетичної інфраструктури, руйнування та знищення інфраструктури населених пунктів, втрата підприємств та організацій, розрив ланцюгів поставок та втрати робочої сили через участь у обороні країни та вимушену міграцію, у т. ч. й в інші країни, скорочення посівних площ та труднощі з проведенням посівної кампанії створюють умови для дефіциту товарів, зменшення реальних доходів, підвищення інфляції й зниження платоспроможності позичальників та, відповідно, негативно впливатимуть на якість активів. Певною мірою негативний тиск на економіку країни може зменшити нерівномірний вплив війни на суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності. Найбільш постраждали підприємства сфери послуг. Водночас деякі сектори в умовах воєнного стану переорієнтувалися на виробництво продукції для потреб захисту країни, серед них: харчова та текстильна промисловості, машинобудування, виробництво будівельних матеріалів тощо. Разом з тим, військові дії в Україні вже спровокували скорочення світової торгівлі, а також підвищення цін на енергоносії та продукти, що обов'язково негативно відобразиться на перспективах глобальної економіки. Наразі актуальним залишається ризик подальшого подорожчання продовольства у світі та триваліша й більш висока світова інфляція, що може створювати тиск на внутрішнє ціноутворення в Україні. Економічна стабільність та відновлення економіки України, значною мірою буде залежати від тривалості збройної агресії, швидкості деокупації територій та подальшої підтримки міжнародної спільноти й партнерів.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг АТ «ІНГ Банк Україна» підтверджено на рівні uaAAA з прогнозом «негативний» та збереженням у Контрольному списку.

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Додатки

Дані балансу АТ «ІНГ Банк Україна», млн. грн.

Показник	01.01.19	01.01.20	01.01.21	01.01.22	01.04.22	01.07.22	01.10.22	01.01.23
Активи								
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	168,88	588,05	248,20	972,54	1451,72	247,35	782,40	583,21
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	1899,99	2499,99	3640,48	4602,12	4250,00	4021,00	4687,00	5700,00
Кошти в інших банках	284,35	2327,56	1746,03	1102,42	1179,39	916,68	2199,19	1728,71
Кредити клієнтам	9018,56	8110,45	6227,14	6803,46	7055,45	7120,40	6923,36	7813,04
Цінні папери	0,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Фінансові та капітальні інвестиції	31,63	84,33	54,60	121,60	129,21	121,70	129,71	124,63
Нараховані доходи	217,04	201,43	245,31	25,48	25,12	22,17	29,06	51,34
Резерви	-699,65	-616,67	-649,55	-3,90	-162,03	-538,04	-660,35	-683,79
Інші активи	29,64	26,99	12,77	20,80	88,43	77,87	20,97	21,96
Разом активів	10950,51	13222,13	11524,97	13644,50	14017,31	11989,13	14111,34	15339,11
Зобов'язання								
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	0,00	0,00	850,00	0,00	0,00	0,00
Кошти банків	1102,18	1864,76	101,21	600,16	1511,90	321,55	0,04	0,04
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	5523,67	6900,08	7294,12	8887,86	7480,82	7626,13	9658,13	10673,77
Кошти фізичних осіб	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Боргові цінні папери	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Субординований борг	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Капітальний інструмент з умовами списання/конверсії	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Нараховані витрати	42,30	53,10	6,90	17,30	15,99	15,48	29,42	31,16
Інші зобов'язання	195,43	118,27	168,58	281,42	349,47	360,00	442,35	360,78
Разом зобов'язань	6863,57	8936,21	7570,82	9786,74	10208,17	8323,16	10129,95	11065,76
Власний капітал								
Сплачений статутний капітал	731,30	731,30	731,30	731,30	731,30	731,30	731,30	731,30
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	1063,32	1063,32	1063,32	1063,32	1063,32	1063,32	1063,32	1063,32
Результат минулих років	1781,35	1781,35	1781,35	1781,35	2063,15	2063,15	2063,15	2063,15
Результати переоцінки	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Пайовий компонент конвертованого боргового фінансового інструменту	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Фінансовий результат поточного року	510,98	709,96	378,20	281,80	-48,62	-191,79	123,63	415,59
Разом власного капіталу	4086,94	4285,92	3954,16	3857,76	3809,14	3665,97	3981,39	4273,35

Дані звіту про фінансові результати АТ «ІНГ Банк Україна», млн. грн.

Показник	01.01.19	01.01.20	01.01.21	01.01.22	01.04.22	01.07.22	01.10.22	01.01.23
Доходи								
Процентні доходи	1433,80	1479,06	754,20	741,38	199,89	515,52	1099,82	1762,62
Комісійні доходи	95,99	90,32	70,60	83,40	17,10	30,86	49,05	68,99
Результат від переоцінки та від операцій з купівлі-продажу	87,06	178,79	205,02	92,89	30,72	99,27	142,29	170,60
Інші операційні доходи	7,84	23,13	14,84	17,73	0,29	8,88	9,08	9,09
Інші доходи	1,65	2,21	2,10	0,72	0,00	0,00	0,05	0,06
Повернення списаних активів	0,00	0,00	4,39	3,82	0,00	0,00	0,00	0,00
Всього доходи	1626,34	1773,50	1051,15	939,94	248,00	654,54	1300,29	2011,35
Витрати								
Процентні витрати	417,97	495,36	235,19	226,93	67,87	133,49	258,93	413,01
Комісійні витрати	104,38	71,62	53,79	16,50	2,99	7,82	14,56	22,34
Інші операційні витрати	42,88	16,37	16,14	15,98	2,91	6,55	9,36	12,69
Загальні адміністративні витрати	307,32	355,21	365,92	359,07	61,43	171,93	277,57	412,12
Відрахування в резерви	130,29	-31,33	-81,31	-22,26	172,08	568,59	589,06	644,32
Податок на прибуток	112,52	156,32	83,23	61,92	-10,65	-42,07	27,19	91,29
Всього витрати	1115,37	1063,55	672,95	658,14	296,63	846,33	1176,66	1595,76
Фінансовий результат	510,98	709,96	378,20	281,80	-48,62	-191,79	123,63	415,59